

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Jalkautuva tukitiimi vammaispalveluissa

Jalkautuvan tuen toimintamalli, Tukitiimi

Palvelualuejohtaja Anu Tuominen

Projektisuunnittelija Pirkko Leppävuori

**Euroopan unionin
rahoittama**

NextGenerationEU

Perustelut kehittämistyölle

- Kehitysvammaisten asiakkaiden kotona, asumisyksiköissä ja päiväaikaisessa toiminnassa tarvitaan tukea käyttäytymisen ja tunnesäätelyn haasteisiin arjen kuormittavissa tilanteissa.
- Tuen saamattomuus aiheuttaa tilanteiden eskaloitumista, päivystyskäyntejä sekä mahdollisesti osasto- tai laitoshoidonjaksoja, joissa ympäristömuutos voi vaikeuttaa ratkaisujen löytymistä.
- Ratkaisut tulisi löytää asiakkaiden luontaisessa arkiympäristössä, tutun henkilöstön ja omaisten kanssa yhteistyössä.
- Tarvitaan jalkautuvaa palvelua tukemaan asiakkaan mahdollisimman itsenäistä elämää sekä henkilöstön ja läheisten osaamista ratkaisujen löytämiseen asiakkaan omassa arkiympäristössä.
- Parannamme palvelun oikea-aikaisuutta, saavutettavuutta ja ennaltaehkäisevyyttä Pohteen strategian mukaisesti.

Toimintamallin tavoitteet ja keskeiset toimenpiteet

- vahvistaa perustasolla tehtävää ennaltaehkäisevää työtä ja edistää hyvien käytäntöjen jakamista
- ennaltaehkäistä tilanteiden kärjistymistä ja raskaampien palvelujen käyttöä sekä tukea henkilön mahdollisimman itsenäistä elämää.

Toimintamallin prosessikuvaus, joka mallintaa tukitiimin käytännön työtehtäviä asiakkaan arkiympäristöissä sekä yhteistyöverkostoissa.

Tukitiimin pilotti ajalla
4.9.2024 – 30.6.2025.
Tukitiimissä työskentelee kolme sosionomia ja sairaanhoitaja.

Keskeistä on asiakkaan oman äänen kuuleminen, toimintakyvyn ja arjen kuormitustekijöiden selvittäminen sekä tuen suunnittelu yhteistyössä lähiverkoston kanssa.

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

Nykytilan kuvaus ja työpajatyöskentely toimintamallin kehittämistyössä

Nykytilan kuvaus toteutettiin 9 – 12/2022

- Osastojonon tarkastelu ja asiakasprofiilien luominen
- Verrokkitoimijoiden ja samankaltaisten toimintamallien benchmarking

Jalkautuvan tuen toimintamallin mallintaminen ja pilotin valmistelu 8/2023 – 8/2024

- Työpajatyöskentely koko Pohteen alueella
- Toimintamallin prosessikuvaus
- Tukitiimin henkilöstön rekrytointiprosessi ja toiminnan organisointi

Pilotointi- ja jatkokehittämisvaihe 9/2024 – 12/2025

Pohteen vammaispalveluiden Jalkautuva Tukitiimi

Tukitiimi työskentelee Oulussa ja Oulun lähialueilla (Kempele, Liminka, Muhos, Tyrnävä ja Ii)
Tukitiimin palvelunumero 040 318 5800 ma - to klo 9-14 ja pe 9 – 12, sähköposti vammaispalvelut.tukitiimi@pohde.fi

Ota yhteyttä Tukitiimiin, kun asiakkaalla on:

- ✓ Pohteen vammaispalveluiden asiakkuus (palvelutarpeen arvio tehty)
- ✓ toistuvia, hallitsemattomia käyttäytymisen ja tunnesäätelyn haasteita
- ✓ arjen hallinnan haasteita.

Lisäksi arjessa:

- ✓ ensisijaiset tukitoimet eivät ole riittäviä (palvelusuunnitelma)
- ✓ tarvitaan lisätukea haastavien tilanteiden selvittämiseen sekä riittävän ja oikea-aikaisen tuen suunnitteluun.

Lähityöntekijä voi olla suoraan yhteydessä Tukitiimiin.

Tukitiimi arvioi asiakkaan tukitiimitoiminnan tarpeen. Tarvittaessa asiakas ohjataan tarkoituksenmukaiseen palveluun.

Tukitiimi kartoittaa asiakkaan toimintakykyä, vahvuuksia ja haastavaa käyttäytymistä yhteistyössä asiakkaan ja lähiverkoston kanssa.

Asiakkaan tavoitteellinen tuki ja ohjaus suunnitellaan yhteistyössä lähiverkoston ja asiakkaan kanssa.

Tukitiimi seuraa tavoitteiden toteutumista ja tukee lähiverkostoa ohjauksessa. Yksilötyöskentely asiakkaan kanssa on mahdollista.

Tukitiimin henkilöstö

kolme sosionomia, sairaanhoitaja,
tiimivastaava

Henkilöstön osaaminen

- ✓ Vahva kehitysvamma-alan osaaminen ja autismiosaaminen
- ✓ Ratkaisukeskeinen ja asiakaslähtöinen kuntouttava työote
- ✓ Verkostotyön osaaminen
- ✓ Emotionaalisen kehityksen perus- ja syventävä tieto
- ✓ Haaste –toimintamalli
- ✓ Nepsy-valmennuksen, perhetyön ja seksuaalineuvonnan osaaminen

Tukitiimin asiakastyön tuloksia

Tukitiimi tavoitti pilotin aikana 44 asiakasta.

- Asiakkaista 36 ohjautui Tukitiimille OYS Konstin kautta
- Suurin osa asiakkaista oli alaikäisiä, joilla on lievä kehitysvamma

Tukitiimin työssä korostuu verkostoyhteistyö

- 45% palvelutapahtumista liittyi asiakkaan lähiverkoston ja tarvittaessa moniammatillisen yhteistyöverkostojen kokoamiseen ja asiakkaan tuen suunnitteluun etäyhteyksin
- Tukitiimin työskentelyn ydintä on lähiverkoston työskentelyn tukeminen ja osaamisen vahvistaminen eri työmenetelmien avulla

Tukitiimin interventioilla on voitu vähentää raskaampien palveluiden käyttöä

- asiakkaan ja lähiverkoston tuki osastopaikkaa odottaessa ja kotiutumisvaiheessa
- perustasolla tehtävän tuen ja ohjauksen selkiyttäminen

Tukitiimin toiminta on jatkunut pilotin jälkeen

Tukitiimin huomioita asiakastyöstä

Perheiden tuen tarve on ollut huomattavaa

- Vanhemmuuden tukeminen on koettu tärkeäksi
 - vanhemmilla on kokemus, että jäävät aivan yksin lapsen/nuoren haastavan käyttäytymisen kanssa.
 - nuoren tai nuoren aikuisen itsenäistymisen tukemiseen tarvitaan erityisesti tukea haastavissa tilanteissa
- Tukitiimi pystyy vahvistamaan vanhemmuutta tuomalla ymmärrystä haastavan käyttäytymisen syistä, tukemalla sopivien tavoitteiden sekä tuen ja ohjauksen suunnittelussa sekä tukemalla tavoitteellista ohjaustyötä.
- Läheisten ja lähityöntekijöiden sitoutuminen tavoitteelliseen työskentelyyn on tärkeää.
- Asiakas mukaan tavoitteiden suunnitteluun aina, kun se on mahdollista.

Toiminnasta saatu asiakaspalaute

Äärettömän tärkeä tuki kehitysvammaiselle nuorelle, jolla elämän suunta hukassa. Mahtavasti nuori sai tukea, neuvontaa, apua arkeen ja elämän suunta saatiin lähtemään oikeaan suuntaan. Tukitiimin työntekijä asiantunteva ammattilainen joka osaa lähestyä erityisnuorta täydellä sydämmellä. Erittäin kiitollisia ollaan saadusta avusta kyllä tällaista apua tarvii varmasti moni ihminen ja toivottavasti tukitiimi jatkuu. Myös minä nuoren läheisenä olen saanut mahtavasti tukea ja infoa toki nuoren luvalla. Asiat ois todella huonossa jamassa jos ei tukitiimi olisi tullut apuun. Kiitos ❤️

Yhteistyöverkoston palaute

Lähiverkosto on kokenut tukitiimin tuen positiiviseksi myös siinä tilanteessa, jossa asiakas itse ei ole sitoutunut tai voinut osallistua Tukitiimin kanssa työskentelyyn.

”Kiitos yhteisestä prosessista, jonka olemme toteuttaneet teidän kanssanne oppilaan ja perheen auttamiseksi. Oli mukavaa, että tuen piiriin otettiin koko oppilaan kasvuympäristö, eikä se rajoittunut vain kouluun, vaikka ongelmat ja haasteet näkyivätkin voimakkaimmin koulussa. Yhteistyöprosessin alussa tuntui, että kaikki keinot oli kokeiltu. Keskustelu teidän kanssanne herätti uusia ajatuksia ja näkökulmia, jotka auttoivat meitä luokkatiiminä kehittämään oppilaan tukea. Oli myös tärkeää saada sairaanhoitajan näkökulmaa lääkitysasioihin. Yhteistyön alussa oli vaikea antaa teille kuvaa oppilaan käyttäytymisestä sanallisesti. Sen vuoksi vierailu oppilaan ympäristössä heti alkuun on tosi tärkeä. Kiitos yhteistyöstä ja avusta!”

Opettajan palaute, perusopetus.

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

Toimintamallin jatkuvuuden varmistaminen

- Palvelun jatkuvuus hankkeen jälkeen on huomioitu jo hankkeen suunnitteluvaiheessa.
- Henkilöstön osallistaminen toimintamallin suunnitteluun ja prosessikuvaukseen on varmistanut järkevän ja systemaattisen etenemisen.
- Toimialueen johdon vahva sitoutuminen ja johtaminen yhteistyössä hanketoimiston kanssa.
- Pilotointivaiheen vaikuttavuuden arviointia seurattu säännöllisesti toimialueen johtoryhmässä.
- Toimialueen resurssointi palvelun jatkamiseksi, hanketyöntekijöiden vakanssien vakinaistaminen.
- Vaikuttavuuden arviointi sovittujen mittareiden avulla jatkuu.

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Kiitos!

Anu Tuominen

Palvelualuejohtaja

anu.tuominen@pohde.fi

puh. 050 5200751

www.pohde.fi

Pirkko Leppävuori

projektisuunnittelija

pirkko.leppavuori@pohde.fi

puh. 050 4289409

